

KS 7.8.2014

Uusiokäytön uusi tuleminen

YLÄKERTA

Marjukka Väisänen
@kainuunsanomat.fi

Ennen vanhaan. Kyllä. Tämä tarina, joka kertoo vaatteista, on pakko aloittaa noilla sanoilla.

Ennen vanhaan tarkoittaa tässä tapauksessa elämää maaseudulla viitisenkymmentä vuotta sitten.

Vaatteet kierrätettiin tarkkaan. Lapselta toiselle. Jos ei kokonaista vaatekappaletta, niin ainakin osa siitä. Siis tyyliin housuista tuli shortsit tai mekosta tuli hame.

Ennen vanhaan vaatteet myös leikattiin matonkuteiksi, otettiin luutturäteiksi tai käytettiin toisen vaateen paikkauksessa.

Ennen vanhaan ei ylipäättäen vaatteita paljon hankittu. Ne maksoivat paljon ja hankinta oli harkittua. Tällainen koulunalku aika saattoi olla sellainen juhlahetki, että jotain uuttakin sai.

ENTÄS NYT? Nykyiset keski-ikäiset joutuvat myöntämään, että muutos lapsuusajoista on melkoinen.

Kaapit pullistelevat vaatteita. Niitä on monella enemmän kuin yksi ihminen ehtisi elämänsä aikana edes kuluttamaan. Silti uutta hankitaan koko ajan, heräteostoina, lohduksiksi tai ihan muuten vaan.

Vain tarpeeseen-periaate tuppaa unohtumaan.

VAATTEISTA ON tullut yhä enemmän kertakäyttötavaraa. Halpavaateketjut takaavat edulliset hinnat. Muoti vaihtuu tiheään. Ja laatukaan ei enää ole sitä luokkaa, että vaatteet kestäisivät äidiltä tyttärelle.

Pari vuotta sitten tehdyn tutkimuksen mukaan suomalainen hankkii vuodessa keskimäärin 14 kiloa tekstiilejä.

Ja kun yhdestä tuutista tulee sisään, toisesta menee ulos: jokainen suomalainen suoltaa tekstiilejä jätteeksi runsaat 9 kiloa vuosittain.

Vaikka vaatteita myös kierrätetään uudelleen käyttöön kirpputorien ja kansalaisjärjestöjen kautta, päätyvät ne pääosin kaatopaikalle.

Vuosittain suomalaisille kaatopaikoille päätyvällä vaatemäärällä pystyttäisiin vaattamaan 4–5 miljoonaa ihmistä.

MUTTA MUUTOS ON tässäkin asiassa jo ovela. Kaatopaikka-asetuksen mukaan tekstiili-jätettä ei saa viedä kaatopaikalle enää vuonna 2016.

Nykyisellään vain pari yritystä Suomessa hyödyntää poistotekstiilejä mekaanisesti kierrättämällä. On myös kutojia, ompelimoita ja käsityö- sekä designyrittäjiä, jotka käyttävät käytöstä poistettuja tekstiilejä tuotteissaan.

Parhaimmillaan edessä on siis vaatteiden uusiokäytön uusi tuleminen.